

Wioletta Katarzyna Ratajczak-Toczek

Zespół „Ùpartélce” ze Szkoły Podstawowej w Ugoszczy

Szkolny, kaszubski zespół wokalnie-taneczny „Ùpartélce” („Uparciuchy”) został założony w listopadzie 2000 roku. Początki działalności nie były łatwe, ponieważ brakowało kapeli, miejsca do tańca i strojów. Poprzez taniec i śpiew tancerze i ich opiekunowie chcieli kultywować tradycje i piękny język kaszubski. Głównymi założycielami zespołu i instruktorami były: Teresa Pluto Prondzińska – dyrektor Szkoły Podstawowej w Ugoszczy oraz nauczycielki – Małgorzata Szczęsna-Bukowska i Wioletta Ratajczak-Toczek. Pierwszy skład liczył sześć par plus cztery osoby w kapeli. Stroje uszyła pani dyrektor we własnym zakresie, a hafty kaszubskie pomogli wykonać rodzice dzieci. Ze względu na brak funduszy były one przez długi czas niekompletne. W 2000 roku nasza szkoła nie miała jeszcze sali gimnastycznej, więc próby odbywały się w klasie lekcyjnej. O muzykę do tańców i piosenek dbał Andrzej Kujawski – ówczesny dyrektor Centrum Kultury i Biblioteki Gminy Studzienice.

„Ùpartélce” zadebiutowały podczas Dnia Babci i Dziadka w 2001 roku. W kolejnych latach zespół intensywnie się rozwijał i uświetniał już nie tylko szkolne uroczystości, ale i gminne, powiatowe oraz ogólnopolskie. Obok „Ùpartélców” szybko powstała grupa tańczących maluchów: „Mólé Ùpartélce”. Dzięki projektom napisanym przez panią dyrektor i wsparciu władz gminy Studzienice, pozyskano pieniądze na dwa nowe komplety pięknych strojów kaszubskich i ludowe instrumenty. Ostatnie stroje zostały uszyte z myślą o mniejszych tancerzach, którzy równie intensywnie pracują, jak grupa starsza. W ciągu ostatnich dwudziestu lat 207 tancerzy wystąpiło łącznie 262 razy.

Szkoła Podstawowa w Ugoszczy nosi imię Obońców Polskości na Ziemi Ugoskiej, a w jej historię wpisany jest znak Rodła. W związku z tym zespół „Ùpartélce” brał udział w wielu ważnych uroczystościach i spotkaniach poświęconych temu symbolowi. Jednym z nich był Sejmik Młodzieży, organizowany od wielu lat w Domu Polskim w Zakrzewie. *Historia Zakrzewskich Sejmików Młodzieży Polskiej sięga okresu międzywojennego i jest ściśle związana z działalnością Związku Polaków w Niemczech oraz jego prezesa ks. dr Bolesława Domańskiego – proboszcza zakrzewskiej parafii. Podtrzymując tradycje, Dom Polski w Zakrzewie od 2006 roku organizuje Zakrzewskie Sejmiki Młodzieży Polskiej. Pomysłodawcą i ich koordynatorem jest Barbara Matysek-Szopińska – dyrektor Domu Polskiego – Centrum Idei Rodła w Zakrzewie*.*

Zespół „Ùpartélce” brał udział w sześciu Sejmikach. Tematami i hasłami tych spotkań były:

- *W Znaku Rodła nasza siła?* – VIII Sejmik Młodzieży w 2013 r.
- *Aby wytrwać, trzeba wierzyć* – IX Sejmik Młodzieży w 2014 r.
- *Wielkość jest w nas* – X Sejmik Młodzieży w 2015 r.
- *Idziemy naprzód ku przyszłości* – XI Sejmik Młodzieży w 2016 r.
- *Siła nasza leży w nas samych* – XII Sejmik Młodzieży w 2018 r.
- *Dłonie mamy mocne – serca gorące* w 2019 r.

Sejmikowe spotkania przybierają między innymi formę warsztatów a następnie sesji popularnonaukowych. Młodzież pracuje pod okiem moderatorów. Spotykają się w grupach dawnych dzielnic Związku Polaków: Krajny, Kaszub, Ziemi Lubuskiej, Kociewia, Powiśla, Warmii i Mazur, Śląska Opolskiego. Całość kończy się forum i prezentacjami artystycznymi młodzieży*.

Innym, bardzo ważnym wydarzeniem był udział „Ūpartélców” w 78 rocznicy ogłoszenia Prawd Polaków we Wrocławiu, w którym wzięli udział goście z całej Polski, Niemiec oraz Polonia. Była to XII edycja wrocławskich spotkań spod Znak Rodła – wpisana dodatkowo w jubileuszowy rok 1050 lat Chrztu Polski. Organizatorem tej uroczystości była Rodzina Rodła we Wrocławiu oraz Stowarzyszenie Oświaty i Wychowania. 6 marca 2016 roku nasz zespół uświetnił to piękne Święto Polskiej Młodzieży. Występ młodych Kaszubów został bardzo ciepło przyjęty przez licznie zgromadzonych gości.

Udział Zespołu „Ūpartélce” ze Szkoły Podstawowej w Ugoszczy w tak ważnych uroczystościach, to wielkie wyróżnienie i zaszczyt dla tancerzy i całej społeczności szkolnej. To nie tylko prezentacja talentów wokalnych i umiejętności tanecznych, ale również piękna lekcja historii.

*Informacje uzyskano podczas rozmowy z dyrektorem Domu Polskiego – Barbarą Matyszek-Szopińską.

Wioletta Katarzyna Ratajczak-Toczek

W szkole pracuje od 25 lat. Nauczyciel nauczania zintegrowanego, języka kaszubskiego, prowadzi również zajęcia rewalidacyjne. Kocha język kaszubski i piękną kulturę Małej Ojczyzny. Od 20 lat jest opiekunem i choreografem szkolnego kaszubskiego zespołu „Ūpartélce”, oraz szkolnego koła teatralnego. Przez długie lata prowadziła dziewczęcy zespół tańca nowoczesnego Tip-Top. W wolnych chwilach zajmuje się haftem kaszubskim oraz decoupagem.

Kaszubski w szkole – ciekawostki, to strona poświęcona edukacji języka kaszubskiego oraz promowaniu języka i kultury kaszubskiej. Autorką jest Marta Joanna Maszota, wicedyrektor w Prywatnej Szkole Podstawowej im. Tony Halika w Redzie. Strona ta, to ogromna baza inspirujących, materiałów dydaktycznych, które wzbogacają zajęcia z języka kaszubskiego. Wielotematyczne Genially zachwycają pomysłowością i różnorodnością. Polecamy!

Źródło: <https://www.facebook.com/kaszubskiwedukacji/>

Kaszubski w szkole